

A Magyar Nemzeti Bank H-PM-I-B-22/2024. számú határozata az OTP Bank Nyrt.-vel szemben folyamatos felügyelés keretében végzett nyomon követés alapján felügyeleti intézkedések és bírság alkalmazásáról

Az **OTP Bank Nyrt.** (székhelye: 1051 Budapest, Nádor utca 16.; cégjegyzékszám: 01 10 041585) (**Társaság**) felett gyakorolt folyamatos felügyelet keretében a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1013 Budapest, Krisztina körút 55., telephelye: 1122 Budapest, Krisztina krt. 6.) (**MNB**) 2023. november 20. napján kiadmányozott, H-PM-I-B-76/2023. számú határozata (**Határozat**) teljesítésének nyomon követése alapján az MNB a következő

h a t á r o z a t o t

hozza:

I. Az MNB figyelmezteti a Társaságot, hogy a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésére és megakadályozására vonatkozó tevékenysége során mindenkor maradéktalanul feleljen meg a hatályos jogszabályi követelményeknek, különös tekintettel azon előírásnak, miszerint a belső ellenőrző és információs rendszer részeként rendelkeznie kell olyan, a bejelentés teljesítését támogató szűrőrendszerrel, amely biztosítja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása szempontjából kockázatos ügyfél és szokatlan ügylet kiszűrését és a bejelentés megtételéhez szükséges adatok rendelkezésre bocsátását, mindemellett teljesszórában és határidőben tegyen eleget az MNB döntésében foglaltaknak. (**Pénzm.13.**)

II. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy 2025. január 31. napjáig

1. a Simple kártya terméke vonatkozásában vizsgálja felül gyakorlatát és alakítson ki olyan szabályrendszert, szűrési gyakorlatot, amely megfelel a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (**Pmt.**) 24/C. § (1) bekezdésének e) pontjában foglalt követelménynek, így mindenkor ellenőrizze az ügyletet vagy az üzleti kapcsolatot a szokatlan ügylet, valamint a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény kiszűrése érdekében. A Simple kártya terméke vonatkozásában a Pmt. 24/C. § (1) bekezdésének e) pontjában meghatározottaknak megfelelően kialakított ellenőrzési logikák élesítését követően az újonnan bevezetett szűrési feltételekkel 2020. október 1. napjáig visszamenőleg végezze el az ügyfelek és ügyletek pótlólagos szűrését, a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet jogszabályi határidőn belül történő elemzését és értékelését, szükség esetén haladéktalanul tegyen bejelentést a pénzügyi információs egységnek; (**Pénzm.14.**)
2. a székhelyszolgáltatóhoz bejegyzett ügyfelek vonatkozásában bevezetett kontrollt, mint utólagos szűrését a 2020. december 4. napja előtt létesített ügyfélkapcsolatok kapcsán is végezze el teljesszórában és tegye meg a további szükséges intézkedéseket. (**Pénzm.17.**)

III. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy 2025. február 28. napjáig megerősített eljárásai tekintetében a Magyar Nemzeti Bank által felügyelt szolgáltatóknak a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben foglalt egyes kötelezettségei végrehajtásának részletszabályairól, valamint e szolgáltatóknak az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszere kidolgozásának és működtetésének minimumkövetelményeiről szóló 30/2024. (VI. 24.) MNB rendelet (**30/2024. MNB rendelet**) 17. § (1) bekezdésének f) pontja szerint meghatározott kötelező szűrési logikák élesítését követően az újonnan bevezetett szűrési feltételekkel 2020. október

1. napjáig visszamenőleg végezze el az ügyfelek és ügyletek pótlólagos szűrését, a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve ügylet jogszabályi határidőn belül történő elemzését és értékelését, szükség esetén haladéktalanul tegyen bejelentést a pénzügyi információs egységnek. **(Pénzm.15.)**

IV. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy 2025. január 31. napjáig vezessen be olyan kontrollokat, amelyek biztosítják, hogy a Társaság által vezetett, a Pmt. 9. § (7) bekezdésében meghatározott nyilvántartás valamennyi ügyfél vonatkozásában tartalmazza a Pmt. 9. § (1)-(6) bekezdése alapján megtett intézkedéseket. **(Pénzm.10.)**

V. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy 2025. március 31. napjáig belső ellenőrzése végezzen **kockázatalapú, mintavételen alapuló hatékonysági vizsgálatot** arra vonatkozóan, hogy

1. a Társaság belső szabályzatában meghatározásra került-e az ügyleti megbízásokat rendszeresen adó ügyfelek fogalma, a kialakított szabályrendszer, illetve technikai megoldás biztosítja-e az ügyleti megbízások és a tartós üzleti kapcsolatból eredő ügyletek megkülönböztethetőségét, a Társaság által kialakított kontrollokkal, szűrési mechanizmussal biztosítható-e az eseti ügyfelek által teljesített készpénzes tranzakciók hatékony nyomon követése (a kontrollok bevezetését követő időszakhoz és az eseti befizetőkhöz kötődő, valamint az egyes ügyfelek ügyleteinek összvolumenjére is fókuszáló mintavételi eljárással ellenőrizve), hogy a Társaság elvégezte-e az eseti ügyfelek által végrehajtott ügyleti megbízások utólagos szűrését, és szükséges esetben tett-e intézkedést; **(Pénzm.4.)**
2. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer, gyakorlat, nyilvántartás és kontrollok hatékonyan biztosítják-e a Pmt. 9. § (7) bekezdésében meghatározott követelménynek történő megfelelést; **(Pénzm.10.)**
3. a Társaság pénzmosásmegelőzési feladatokban érintett foglalkoztatottjai teljeskörűen részesültek-e az előírt képzésben, a képzési anyag megfelelő részletességgel tartalmazta-e a tényleges tulajdonosi adatok beszerzésére vonatkozó feladatokat, kétség alapjául szolgáló példákat, valamint arra végezzen ellenőrzést, hogy az érintett munkavállalók minden esetben – dokumentáltan – sikeres vizsgát tettek-e, továbbá a Társaság által kialakított belső szabályrendszer, kontrollkörnyezet mindenkor biztosítja-e, hogy az ügyfelek vonatkozásában a Pmt. 7-10. § alapján rendelkezésre álló adatok és okiratok a Pmt. 12. § (1) bekezdése alapján mindenkor naprakészek legyenek; **(Pénzm.11.)**
4. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer és kontrollkörnyezet biztosítja-e, hogy a kockázatos ügyfelek által végrehajtott ügyletek teljesítésekor a pénzeszközök forrására vonatkozó információk és ezen információk igazoló ellenőrzése érdekében a pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok rendelkezésre állnak-e; ezen információk és adatok hiányában a korlátozó intézkedéseket megtörténnek-e (megfelelő időszakra és ügyletekre fókuszáló mintavételi eljárással ellenőrizve); **(Pénzm.12.)**
5. a Társaság által felülvizsgált, szükséges esetben módosított szűrőrendszeri beállítások mellett biztosított-e a pénzmosásnyom, szokatlan ügyletek kiszűrése, amely a vizsgálat során nagyobb ügyfélszámú mintavétellel kerüljön ellenőrzésre; **(Pénzm.13.)**
6. a Simple kártya terméke vonatkozásában a Társaság által kialakított belső szabályrendszer, szűrési gyakorlat megfelel-e a Pmt. 24/C. § (1) bekezdésének e) pontjában támasztott követelménynek, továbbá a Társaság a jogszabályi elvárásoknak megfelelően elvégezte-e a számára előírt visszamenőleges szűréseket, azok elemzését és értékelését, valamint szükség esetén az indokolt intézkedéseket; **(Pénzm.14.)**
7. a Társaság által kialakított belső szabályrendszer, illetve kontrollkörnyezet biztosítja-e, hogy a megerősített eljárás alá tartozó ügyfelek tízmillió forintot elérő vagy meghaladó készpénzbefizetései során beszerzésre kerüljön a pénzeszközök forrásának igazolására vonatkozó információ; **(Pénzm.16.)**
8. a Társaság elvégezte-e a 2020. december 4. napja előtt, székhelyszolgáltatóhoz bejegyzett ügyfelekkel létesített ügyfélkapcsolat esetén az általuk bonyolított ügyletek kapcsán az utólagos szűrését, és a szükséges esetekben tett-e intézkedést; **(Pénzm.17.)**

9. a Társaság által kialakított új szabályok és kontrollpontok megfelelően, hatékonyan biztosítják-e a jogszabályi megfelelést, különös tekintettel a bejelentések és ismételt bejelentések haladéktalan megtételére. **(Pénzm.19.); (Pénzm.20.)**

VI. Az MNB kötelezi a Társaságot, hogy 2025. április 30. napjáig belső ellenőrzése végezzen kockázatalapú, mintavételen alapuló hatékonysági vizsgálatot arra vonatkozóan, hogy megerősített eljárásai tekintetében a bevezetett szűrések a 30/2024. MNB rendelet 17. § (1) bekezdésének f) pontjában meghatározott kötelező szűrési logikát a jogszabályi elvárásoknak megfelelően, hatékonyan biztosítják-e, a Társaság a jogszabályi elvárásoknak megfelelően elvégezte-e számára előírt visszamenőleges szűréseket. **(Pénzm.15.)**

VII. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében kötelezi a Társaságot, hogy küldje meg az MNB részére

1. **2025. április 30. napjáig** a jelen határozat rendelkező részének V. pontjának 1-9. alpontjai **(Pénzm.4.; Pénzm.10.; Pénzm.11.; Pénzm.12.; Pénzm.13.; Pénzm.14.; Pénzm.16.; Pénzm.17.; Pénzm.19.; Pénzm.20.)** szerint;
2. **2025. május 31. napjáig** a jelen határozat rendelkező részének VI. pontja **(Pénzm.15.)** szerint elvégzett teljes körű ellenőrzések és a nevezett pontokban írt intézkedések megfelelő végrehajtását igazoló – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentéseket és az annak alapjául szolgáló dokumentumokat.

VIII. Az MNB a Társaságot

1. a jelen határozat indokolásának I.1. alpontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt **7.500.000,- Ft, azaz hétmillió-ötszázézer forint;**
 2. a jelen határozat indokolásának I.2. alpontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt **5.625.000,- Ft, azaz ötmillió-hatszázhuszonötezer forint;**
 3. a jelen határozat indokolásának I.3. alpontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt **5.625.000,- Ft, azaz ötmillió-hatszázhuszonötezer forint;**
 4. a jelen határozat indokolásának I.4. alpontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt **5.625.000,- Ft, azaz ötmillió-hatszázhuszonötezer forint;**
 5. a jelen határozat indokolásának I.5. alpontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt **3.750.000,- Ft, azaz hárommillió-hétszázötvenezer forint;**
- mindösszesen **28.125.000,- Ft, azaz huszonnyolcmillió-egyszázhuszonötezer forint** felügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

Jelen határozat meghozatalával összefüggésben eljárási költség nem merült fel.

A Társaság köteles a jelen határozat rendelkező részét a honlapján közzétenni.

(...)

I n d o k o l á s

Az MNB a Határozat teljesítésének nyomon követésével kapcsolatban a Társaság feletti folyamatos felügyelés keretében – a Határozatban foglalt kötelezések ellenére – a Társaság pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzési tevékenységével összefüggésben az alábbi területeken tárt fel hiányosságot:

1. **A Társaság bizonyos, a jogszabály által kötelezően megerősített eljárás alá eső ügyfélkör tekintetében az előírt visszamenőleges szűrések elvégzése során azokat nem teljeskörűen valósította meg, csupán a saját maga által azonosított érintett ügyfélkör mintegy 25 százalékát**

kitevő ügyfelek esetében, valamint ezen szűrés későbbi valós idejű megvalósítása érdekében egy új szűrési scenáriót határozott meg, azonban ennek módszertanát és szűrési logikáját nem mutatta be az MNB részére. A Társaság belső ellenőrzése az újonnan bevezetett szűrési scenárió hatékonyságának vizsgálatára nem terjedt ki, mivel az még nem került élesítésre, így az sem volt teljeskörűnek tekinthető.

2. A Társaság egy terméke tekintetében nem végezte el teljeskörűen a Határozatban foglalt kötelezés szerinti visszamenőleges szűréseket. A Társaság által bevezetett módszertan nem felelt meg a jogszabályi előírások szerinti kockázatalapú megközelítésnek, továbbá az annak hatékonyságának ellenőrzése céljából lefolytatott belső ellenőrzési vizsgálat sem volt alkalmas ennek ellenőrzésére.
3. A megerősített eljárás alá tartozó, a pénzmosási bejelentésekben korábban már érintett ügyfelek tízmillió forintot elérő vagy meghaladó készpénzbefizetései során pénzeszközforrás-igazolás beszerzése tárgyában a Társaság a Határozati kötelezésnek nem tett eleget, határidőben nem teljesítette a részére előírtakat, továbbá a megvalósult fejlesztések egy része informatikai infrastruktúrában előálló hiba okán a Társaság által is elismerten huzamosabb ideig nem működött. A belső ellenőrzési vizsgálat a késedelmes és hibás teljesítés okán érdemben nem volt elvégezhető.
4. A székhelyszolgáltatókhoz bejegyzett ügyfelei vonatkozásában a Társaság az MNB által előírt visszamenőleges szűrést nem megfelelő módon végezte el. Az ilyen kritériumoknak megfelelő ügyfeleit a Társaság a saját maga által kidolgozott módszertan szerint kockázati kategóriákba sorolta és a teljes ügyfélállomány alig több mint 5 százalékát kitevő ügyfélszámra végezte el a szűrést. A Társaság nem mutatta be, illetve nem támasztotta alá ezen kockázati kategóriába sorolás módszertanát, nem indokolta ezt a teljes ügyfélállományhoz viszonyítottan rendkívül alacsony számú szűrést. A belső ellenőrzési vizsgálat nem tért ki az előzetes kockázati kategóriába sorolás vizsgálatára, valamint arra sem, hogy a Társaság milyen intézkedéseket tett a visszamenőleges szűréssel érintett és magas kockázatúnak minősített ügyfelek esetében.
5. A Társaság a tényleges tulajdonosi megfelelésre vonatkozó kontrollmechanizmusokat nem a Határozatban előírt határidőre és módon rendelte el. A megvalósult intézkedések nem alkalmasak arra, hogy kontrollmechanizmusoknak legyenek tekinthetők. A belső ellenőrzési vizsgálat sem terjedt ki azok gyakorlati hatékonyságának vizsgálatára, így az nem tekinthető elfogadhatónak.
6. A készpénzbefizetésekkel kapcsolatos, az eseti ügyfelek felismerésére irányuló belső ellenőrzési vizsgálat nem a Határozatban előírtaknak megfelelő fókusszal történt, mivel annak időszaka nem volt releváns, a minták több mint fele pedig nem ehhez a tárgykörhöz kapcsolódott.
7. A tényleges tulajdonosi adatok naprakészségét illető megállapítás vonatkozásában a Társaságnál az oktatási és vizsgakötelezettséggel kapcsolatos kötelezés megtörténte vonatkozó belső ellenőrzési vizsgálat nem tárta fel azon hiányosságokat, miszerint az nem valamennyi, pénzmosás megelőzési feladatokban érintett foglalkoztatottra terjedt ki, továbbá azt sem, hogy nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy sikeres vizsgát tettek volna az oktatásban részt vevők.
8. A meghatározott összeghatárt elérő vagy meghaladó, ezáltal pénzeszközforrás-igazoláshoz kötött készpénzbefizetések esetében a Társaság belső ellenőrzése vizsgálat alá vonta az igazolások meglétét azon esetkörökben, ahol azok az informatikai rendszerben nem voltak elérhetők. Ezen vizsgálat során azonban sem a vizsgált időszak (mivel az a bevezetett intézkedések előtti), sem a vételezett minták (melyek nem mindegyike esett bele a tárgykörbe) nem voltak alkalmasak a kontrollok hatékonyságának vizsgálatára, melyet részben (a vizsgált időszakra) maga a Társaság is elismert.
9. A Társaság belső ellenőrzése a szűrőrendszeri scenáriókat, valamint azok módosításait, illetve az értékhatár beállításokat is megvizsgálta. Ennek során azonban nem vonta vizsgálati körébe a Társaság pénzmosás- és terrorizmusfinanszírozás-megelőzési szakterülete által készített, egyes trendekre és kockázatokra vonatkozó riportokat, melyek a hatékonysági vizsgálat elengedhetetlen elemei. A Társaság belső ellenőrzésének ugyanakkor lehetősége sem volt ezt

teljeskörűen megvizsgálni, mivel a Társaság nyilatkozata szerint ez 2024 májusát megelőzően nem volt megfelelő módon dokumentálva.

10. A Társaság a szokatlan ügyletek kiszűrése és a bejelentések, ismételt bejelentések teljes körű és haladéktalan megtörténtének biztosítására létrehozta az úgynevezett „supervisor” tevékenységet, munkakört. A Társaság azonban csak 2024. április 24. napján határozta meg a munkakört ezen munkavállalói körében, így a belső ellenőrzés nem tudta ezen időszakot megelőzően lefolytatni a kialakított új szabályok és kontrollpontok hatékonysági ellenőrzést a bejelentések, ismételt bejelentések vonatkozásában.

(...)

Budapest, 2024. december 23.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

Vastag László s.k.,
Pénzügyi szervezetek prudenciális és
fogyasztóvédelmi felügyeletéért felelős
ügyvezető igazgató

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT